

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 - 2526" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของวิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา โดยมีขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร บทความ และรายงานการวิจัย
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ หลักการ และระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยทาง
การศึกษา การวิจัยทางสังคมศาสตร์ และการวิจัยทางด้านสังคมศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานใน
การวิจัย และสร้างแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

การสำรวจประชากร

เพื่อสำรวจจำนวน และรายชื่อวิทยานิพนธ์ที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย ถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตมหาบัณฑิต รายชื่อมหาบัณฑิต และ
จำนวนวิทยานิพนธ์ สาขาการสอนสังคมศึกษา และวิชาเอกการมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปีเริ่มค้น
ถึงปี พ.ศ. 2526 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตมหาบัณฑิต และจำนวนวิทยานิพนธ์ สาขา
การสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีเริ่มค้นถึงปี พ.ศ. 2526 ได้จาก
แผนกมาตรฐานการศึกษา และขอรายชื่อมหาบัณฑิตจากแผนกประเมินผลการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย

2. ตรวจสอบจำนวน และรายชื่อมหามัคคิที่ไต่กับชื่อในบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ของสถาบันการศึกษาทั้งสามแห่ง พร้อมทั้งคัดลอกชื่อวิทยานิพนธ์ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ ปีพ.ศ. และสถาบันการศึกษาไว้ แล้วนำมาตรวจสอบกับวิทยานิพนธ์ที่มีอยู่ในหอสมุดมัคคิวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันวิทยบริการ หอสมุดคณะครุศาสตร์ และหอสมุดภาควิชามัธยมศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการสำรวจประชากร ไต่วิทยานิพนธ์มหามัคคิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สังคมศึกษา จำนวน 263 เล่ม ซึ่งไต่แก่ วิทยานิพนธ์มหามัคคิ สาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 146 เล่ม สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 92 เล่ม และวิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา) จำนวน 25 เล่ม จึงใช้วิทยานิพนธ์ทุกเล่มนี้เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ รวมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์
2. สร้างแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความในหัวข้อชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ สถาบันการศึกษา ปีพ.ศ. ของวิทยานิพนธ์ และแบบตรวจคำตอบในหัวข้อประเภทของการวิจัย ประชากร และ/หรือ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร สถานภาพของประชากรหรือตัวอย่างประชากร แหล่งที่อยู่ของประชากรหรือตัวอย่างประชากร ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย และระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเขียนความหมายของค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

3. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับร่าง ครั้งที่ 1 ซึ่งมีคำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบวิเคราะห์ห้อยท้าย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขสำนวน ภาษาที่ใช้ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับร่าง ครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้วิเคราะห์กับวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 10 เล่ม โดยเลือกวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อเรื่อง และวิธีการวิจัยแตกต่างกัน เพื่อหาข้อบกพร่อง และทดสอบว่า แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์นี้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครอบคลุมหรือไม่ แล้วนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

5. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับร่าง ครั้งที่ 3 พร้อมทั้งความหมายของคำจำกัดความที่ใช้ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน (ดูรายนามภาคผนวก ก.) พิจารณาความถูกต้องในค่านี้อธิบาย ความครอบคลุม ขอคำแนะนำ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขปรับปรุงแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ และความหมายของคำจำกัดความต่าง ๆ ที่ใช้เป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยค่านี้อธิบายต่าง ๆ ที่จะวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แต่ละเล่มดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

1. ประเภทของการวิจัย
2. ประชากร และ/หรือ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา
3. วิธีสุ่มตัวอย่างประชากร
4. สถานภาพของประชากร หรือตัวอย่างประชากร
5. แหล่งที่อยู่ของประชากร หรือตัวอย่างประชากร
6. ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
9. ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย
10. ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การหาความตรงและความเที่ยงในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

ในการหาความตรง และความเที่ยงในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. หาความตรง (Validity) ในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย โดยนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 5 เล่ม โดยเลือกเล่มที่มีเนื้อหาแตกต่างกัน และนำผลการวิเคราะห์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (ดูรายนามในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความสอดคล้องกันในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำแบบวิเคราะห์นี้แนบไปกับตัววิทยานิพนธ์เล่มที่ใช้วิเคราะห์ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบท่านละ 1 เล่ม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มีความสามารถในการวิเคราะห์ใกล้เคียงกัน จากนั้นนำผลการวิเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณความถูกต้อง หรือความตรงในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย โดยพิจารณาจากความใกล้เคียงกันของคะแนนที่ได้ และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งได้เท่ากับ 0.85 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

2. หาความเที่ยง (Reliability) ในการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย โดยนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จำนวน 10 เล่ม ซ้ำสองครั้ง โดยระยะเวลาครั้งแรกกับครั้งที่สอบห่างกันสองสัปดาห์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งได้เท่ากับ 0.92 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มอ่านและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และวิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน ถึง 18 มิถุนายน พ.ศ. 2527 โดยอ่านทีละเล่ม จักประเภทเข้าใน

รายการตามแบบวิเคราะห์ วิทยานิพนธ์ และบันทึกลงในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ เมื่อวิเคราะห์หมดแล้วทบทวนการวิเคราะห์ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทั้งหมด 1 รอบ วิทยานิพนธ์เล่มใดสงสัยว่าจะวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง ก็ทำการวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้ง วิทยานิพนธ์เล่มใดมีปัญหาจะนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้แน่ใจว่าผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ถูกต้อง

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบวิเคราะห์มาแจกแจงความถี่ของข้อมูลแต่ละรายการ
2. หาค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ โดยแยกเป็นแต่ละด้าน และแต่ละ

สถาบันการศึกษา

3. นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย